

Binnen de vaste commissie voor Europese Zaken bestond bij een achttal fracties de behoefte om aan de Minister van Buitenlandse Zaken enkele vragen en opmerkingen voor te leggen over de volgende brieven:

- Geannoteerde agenda d.d. 12 mei 2017 van de extra Raad Algemene Zaken (Brexit art. 50) van 22 mei 2017 (Kamerstuk 21 501-02, nr. 1746);
- Verslag d.d. 8 maart 2017 van de Raad Algemene Zaken van 7 maart 2017 (Kamerstuk 21 501-02, nr. 1727);
- Onderhandelingen uittreding Verenigd Koninkrijk d.d. 9 mei 2017 (Kamerstuk 23 987, nr. 180);
- Onderhandelingen uittreding Verenigd Koninkrijk d.d. 16 mei 2017 (Kamerstuk 23 987, nr. 181).

De voorzitter van de vaste commissie voor Europese Zaken,
Azmani

De adjunct-griffier van de vaste commissie voor Europese Zaken,
Middelkoop

Inhoudsopgave	blz.
I. Vragen en opmerkingen vanuit de fracties	2
Algemeen	2
Inzet van de onderhandelingen	2
Onderhandelingsproces	5
Transparantie	6
Toekomst EU	8
II. Reactie van de Minister van Buitenlandse Zaken	8

I. Vragen en opmerkingen vanuit de fracties

Algemeen

De leden van de VVD-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van de geannoteerde agenda van de extra ingelaste Raad Algemene Zaken over Brexit d.d. 22 mei 2017 en danken de Minister van Buitenlandse Zaken voor de toezending. De leden van de VVD-fractie hebben een aantal vragen en opmerkingen.

De leden van de PVV-fractie hebben kennisgenomen van de geannoteerde agenda en de overige voorliggende stukken.

De leden van de CDA-fractie hebben kennisgenomen van de geannoteerde agenda en de overige voorliggende stukken.

De leden van de D66-fractie hebben kennis genomen van de geannoteerde agenda voor de ingelaste Raad Algemene Zaken van 22 mei aanstaande.

De leden van de GroenLinks-fractie hebben kennis genomen van de documenten op de agenda en willen op basis van de openbare documenten enkele vragen stellen.

De leden van de SP-fractie hebben met verwondering kennis genomen van de agenda van de RAZ over artikel 50.

De leden van de 50PLUS-fractie hebben kennisgenomen van de geannoteerde agenda en de overige voorliggende stukken.

De leden van de SGP-fractie hebben kennisgenomen van de geannoteerde agenda en de overige voorliggende stukken.

Inzet van de onderhandelingen

De leden van de VVD-fractie zijn het eens met het kabinet dat het VK moet voldoen aan alle financiële verplichtingen die het is aangegaan tijdens het EU-lidmaatschap. Ook zijn de leden van de VVD-fractie van mening dat demet het VK te treffen financiële regeling moet voorkomen dat de Nederlandse bijdrage aan de Europese begroting van de EU27-lidstaten stijgt als gevolg van de uittreding van het VK. Volgens recente berichtgeving zou de Britse Minister van Buitenlandse Zaken Boris Johnson gezegd hebben dat het VK uit kan treden zonder Brussel te betalen. Verder zou hij ook verwachten dat Brussel het VK zou moeten betalen¹. Heeft de

¹ <http://news.sky.com/story/boris-johnson-says-brussels-should-pay-preposterous-brexit-bill-10875068>

Minister kennisgenomen van deze berichten? Kan de Minister bevestigen of deze uitspraken gedaan zijn namens de Britse regering? Is de Minister het eens met de leden van de VVD-fractie dat deze uitspraken niet kloppen en dat dit soort uitspraken, die duidelijk maken dat er aan de zijde van het VK sprake is van onrealistische verwachtingen, die aan rationale afspraken over de scheiding, een overgangsregime en een uiteindelijk handelsakkoord die van belang zijn voor al die mensen die belang hebben bij een goede relatie tussen het VK en de EU, in de weg staan?

De leden van de PVV-fractie merken op dat de heer Verhofstadt, Brexit-onderhandelaar namens het Europees parlement, onlangs zei dat Groot-Brittannië slechter af moest zijn buiten de Unie, omdat er anders geen noodzaak meer is om überhaupt een Europese Unie te hebben, omdat iedereen de club dan wil verlaten. Volgens hem vormt dit de basis van het onderhandelingsmandaat voor de Europese Commissie en het Europees parlement. Voornoemde leden hebben daarover de volgende vragen: Deelt de Minister de mening dat het Verenigd Koninkrijk buiten de Unie slechter af moet zijn dan als lid van de EU? Vormt dit volgens de Minister de basis van het onderhandelingsmandaat? Is dit ook de onderhandelingsinzet van Nederland? Zo ja, op welke wijze dient dit dan het Nederlands belang? Deelt de Minister de mening dat deze uitspraken bijdragen aan het beeld wat bestaat dat er sprake is van een strafexpeditie van Brussel om ervoor te zorgen dat het Verenigd Koninkrijk het eerste en ook het laatste land is wat de EU zal verlaten? Dragen dergelijke uitspraken en het lekken uit gesprekken van de heer Juncker uit een gesprek met premier May volgens de Minister bij aan het doel van dit kabinet om te komen tot een goede relatie met de Britten?

In de geannoteerde agenda staat dat wat het kabinet betreft «terecht» één financiële regeling wordt overeengekomen die zeker stelt dat het VK en de Unie de verplichtingen respecteren die voortvloeien uit de gehele periode van het VK-lidmaatschap. De leden van de PVV-fractie vragen of de Minister ondertussen duidelijkheid kan geven over welk bedrag er wordt gesproken? Wat is de juridische basis voor de financiële regeling en het betreffende bedrag? Betekenen «verplichtingen aangegaan tijdens het lidmaatschap» ook voor de duur van het lidmaatschap of strekt het zich uit tot de begrotingsperiode(s)? Is de Minister voornemens in de Raad Algemene Zaken duidelijk aan te geven dat het de financiële gevolgen voor de EU begroting van het vertrek van de Britten op geen enkele wijze op netto-betaler Nederland worden afgewenteld? Wat is het standpunt van de overige EU landen in deze? Wat is het kabinetsstandpunt inzake de uitspraken van de Britse Minister Johnson, die afgelopen zaterdag heeft gezegd dat niet het VK, maar de EU de kosten voor het vertrek van het VK moet betalen omdat «*Het Britse aandeel in de bezittingen van de EU is zo waardevol dat Brussel ons daarvoor moet betalen als wij vertrekken.*»? Wat is het Britse aandeel in de bezittingen van de EU? Wat is het Nederlandse aandeel in de bezittingen van de EU?

In de geannoteerde agenda is niets te lezen over de 73 EP zetels die zullen moeten verdwijnen na vertrek van het VK uit de EU in lijn met de aangenomen PVV motie. Op welke wijze zal dit 22 mei a.s. ter tafel worden gebracht? Is de zetelkwestie al eerder ter sprake geweest en zo ja, hoe zag het krachtenveld er binnen de EU27 uit?

De leden van de CDA-fractie zouden graag spoedig inzichtelijk krijgen welke gevolgen de Brexit heeft voor verschillende Nederlandse sectoren. Tijdens de aanstaande RAZ staan de sectoren niet op de agenda. De leden van de CDA fractie vraagt de Minister of het kabinet flankerend beleid zal opstellen.

In de geannoteerde agenda noemt de Minister twee richtlijnen aangaande sociale rechten. De leden van de CDA-fractie vragen de Minister of in deze context, van verordening 883 en richtlijn 2004/38, afspraken worden meegenomen die gemaakt zijn in de deal tussen het VK en de EU in februari 2016, te denken valt aan hetgeen toen is afgesproken over de indicatie van kinderbijslag.

De leden van de CDA-fractie vragen niet alleen aandacht voor de rechten van EU burgers in het VK en VK burgers in de EU, maar ook voor de rechten die burgers wederzijds hebben opgebouwd. Zullen de rechten van die burgers gehandhaafd worden, als ware verordening 883 van kracht. Meer concreet: zullen mensen geen pensioenrechten verliezen of WW rechten (samentelling van tijdvakken die voor de Brexit liggen) na de Brexit? En is dat in ieder geval de inzet van de EU onderhandelaars?

De financiële afhandeling van de Brexit zal een zeer moeilijk onderdeel van de uiteindelijk deal worden. Vooral het EU meerjarig Budget zal grote consequenties hebben voor alle lidstaten en daarmee de verhoudingen tussen de EU27. In de geannoteerde agenda stelt de Minister dat het kabinet de inzet heeft dat de bijdrage van Nederland aan de EU als gevolg van de Brexit niet stijgt. Volgens de leden van de CDA-fractie kan de Minister dat niet gegarandeerd. De leden van de CDA-fractie vragen de Minister daarom: 1) een indicatie van de korte termijn risico van een abrupte hard-Brexit voor de Nederlandse betalingspositie jaarlijkse begrotingen te geven, 2) de middellange termijn betalingspositie van Nederland in nieuwe MFK (2020–2027) te onderzoeken, en tenslotte 3) aan te geven wat de Nederlandse inbreng wordt en met wie vormen we coalities in de EU voor hervormingsbeleid in nieuwe MFK, onderhandelingen hierover starten in 2018.

De leden van de D66-fractie willen benadrukken dat de Brexit slecht is voor de Europese Unie, voor het Verenigd Koninkrijk maar zeker ook voor Nederland. Deze leden willen benadrukken dat de rechten van Unieburgers in het Verenigd Koninkrijk voorop moeten staan. Kan de Minister uiteenzetten hoe de informatie en communicatie richting deze groep wordt georganiseerd?

Op vele onderwerpen lopen onderhandelingen in het kader van uittreding logischerwijs over in onderhandelingen in het kader van de toekomstige relatie, merken de leden van de GroenLinks-fractie op. Zo ligt erkenning van diploma's uitgereikt voor de datum van uittreding nu ter tafel. Zijn afspraken over diploma's behaald op de dag na de uittreding voor nu uitgesloten van afspraken? Ook op andere punten zijn er veel afspraken over uittreding die logischerwijze uitmonden in afspraken over de vervolgrelatie. Hoe gaan de onderhandelaars daarmee om? Wordt er ook over de grens tussen Gibraltar en Spanje gesproken? Wat is hier de inzet? De concept richtsnoeren in detail richten zich op een nauw omschreven groep EU-burgers in het VK. Welke deel van de EU-burgers valt hier onder? Wordt er voor de overige groep niets geregeld in dit stadium? Is het denkbaar dat EU-burgers die langer dan vijf jaar in het VK hebben gewoond buiten de bescherming vallen omdat ze niet kunnen voldoen aan de zware bewijslast die wordt opgelegd?

De leden van de SP-fractie vragen om de volgende zinsnede uit de kabinetsreactie op het AIV-advies over de Brexit nader toe te lichten: «Dit neemt niet weg dat er in het kader van de discussie over de toekomst van de EU momentum kan ontstaan om de Nederlandse inzet op dit beleids-terrein te verwezenlijken, zonder dat dit nadelige invloed op het Brexit-proces heeft.» Welke inzet zou Nederland op dit punt willen verwezenlijken?

De fractie van 50PLUS onderstreept de stellingname van het kabinet in zijn brief van 12 mei dat bij de onderhandelingen over de uittreding van het Verenigd Koninkrijk het belang van de burgers centraal moet staan. Daarbij gaat het om rechten op het terrein van verblijf, arbeid en sociale zekerheid. De fractie van 50PLUS waardeert het dat het kabinet daarbij extra aandacht vraagt voor de uitbetaling van pensioenrechten. Daarbij gaat het wat deze leden betreft om rechten die zijn opgebouwd door mensen die inmiddels niet meer in het Verenigd Koninkrijk wonen, om mensen die er nu nog werken en wonen en om mensen die zich er in de komende twee jaar nog gaan vestigen. Voornoemde leden verwachten dat het kabinet deze opvatting actief inbrengt in de besprekingen in de raad Algemene Zaken. Graag een bevestiging van de Minister.

De leden van de fractie van de SGP merken op dat tijdens de Raad Algemene Zaken van 22 mei de Europese Commissie het mandaat ontvangt voor het voeren van de onderhandelingen over de terugtrekking van het VK uit de Europese Unie en Euratom. Ook de richtsnoeren voor de onderhandelingen zullen vastgesteld worden. Over de inhoud van die richtsnoeren is in de Kamer reeds uitvoerig gedebatteerd. De leden van de SGP-fractie onderschrijven de Nederlandse inzet inzake de rechten van burgers en de noodzaak van goede afspraken met het VK over de afwikkeling van financiële verplichtingen. De leden van de SGP-fractie hebben nog een aantal opmerkingen en vragen betreffende het onderhandelingsproces, de opstelling van de EU tegenover het Verenigd Koninkrijk (VK), en het vormgeven van de EU van de toekomst.

Het resultaat van onderhandelingen over de toekomstige relatie met het VK zou een breed en diep vrijhandelsakkoord kunnen zijn met samenwerking qua veiligheids- en buitenlandbeleid.

De leden van de SGP-fractie zijn met de AIV en de regering van mening dat niet lang gewacht moet worden met de «2e fase»-onderhandelingen over de toekomstige relatie met het VK. In hoeverre is ook de Europese Raad, dat bevoegd is hierover een beslissing te nemen, inderdaad voornemens hier zo veel als mogelijk haast mee te maken? Welke precieze criteria hanteert de Raad voor het nemen van een beslissing in dezen?

Wat betreft de opstelling van de EU jegens het VK menen de leden van de SGP-fractie dat deze bovenal rechtvaardig dient te zijn. De EU zal stevig met het VK moeten onderhandelen om de economische en politieke belangen van lidstaten te verdedigen, maar deze onderhandelingen mogen geen strafexpeditie worden. De Brexit is namelijk een legitieme en op democratische wijze tot stand gekomen beslissing van het VK. Op welke wijze wordt verzekerd dat verschillen van inzicht niet onnodig op de spits gedreven worden, en dat behandeling van het VK door de EU – waaronder door leden van de Europese Commissie en door de Europese hoofdonderhandelaar Barnier – alleszins rechtvaardig en redelijk is en blijft?

In dit kader vragen de leden van de SGP-fractie of er in Europees verband nog gesproken is over de politieke toekomst van het VK – waaronder inzake de positie van Gibraltar en betreffende een verenigd Ierland? Is hierover een positie ingenomen door de Europese Raad, en zo ja, welke?

Onderhandelingsproces

Na de aanstaande verkiezingen in het VK zullen de onderhandelingen starten. De leden van de CDA fractie vragen de Minister of hij inzicht zou kunnen verstrekken in hoe deze onderhandelingen er praktisch uit gaan zien. Zo is het symbolisch van belang waar wordt onderhandeld, waar de vergadertafel staat. Kan de Minister aangeven of dat op het continent of in

het VK. Welke cyclus wordt er toegepast, in een eerdere briefing was er sprake van een vier weken cyclus. In de geannoteerde agenda geeft de Minister aan dat dergelijke gedetailleerde zaken, zoals de sociale richtlijnen, het onderhandelingsproces kan verstoren en daarom in het begin van het traject behandeld moet worden. De leden van de CDA fractie vragen de Minister of deze Nederlandse wens gehoord door het onderhandelingssteam van de EU.

De leden van de PVV-fractie merken op dat de Raad zal besluiten tot oprichting van een ad-hoc werkgroep op basis van artikel 50 VEU. Deze werkgroep bespreekt als enige groep alle elementen die betrekking hebben op het artikel 50-proces. Uit welke leden bestaat de artikel 50-werkgroep? Wie neemt er namens Nederland zitting in de werkgroep? Welke functies bekleden deze leden buiten hun functie als artikel 50-werkgroeplid? Wat is de juridische status van deze werkgroep? Wat is de exacte taakomschrijving van deze werkgroep? Krijgen de leden uit de artikel 50 werkgroep een vergoeding en zo ja, hoeveel en uit welke EU-middelen worden zij bekostigd?

De leden van de SP-fractie vragen de regering om in te gaan op de uitspraak van het Europees Hof van Justitie inzake de competentievraag naar aanleiding van het EU-Singapore verdrag. Klopt het dat de parlementen van de 27 lidstaten mogelijk buitenspel zullen komen te staan als het gaat om een nieuwe handelsovereenkomst met de Britten, omdat deze parlementen alleen instemmingsrecht krijgen indien er afspraken worden gemaakt over investeringen en investeringsbeslechting? Hoe groot acht de regering de kans dat de Europese Commissie zal aankoersen op een handelsverdrag waar het exclusieve bevoegdheid over heeft, waarbij er bijvoorbeeld aparte afspraken – buiten het verdrag om – gemaakt worden over investeringen en investeringsbescherming en -beslechting?

De leden van de SGP-fractie beamen dat eenheid tussen de 27 overige EU-lidstaten belangrijk is tijdens het onderhandelingsproces met het VK. Omdat de Brexit de resterende EU-lidstaten echter op zeer verschillende manieren en in verschillende mate raakt, moet er voldoende ruimte blijven voor gelegenheidscoalities zoals tussen Nederland, Ierland en Denemarken. Welke garanties zijn er dat in de toekomst hiervoor ruimte blijft bestaan?

Ook vragen de leden van de SGP-fractie wat de visie van de regering is op de rol van het Europees parlement. In hoeverre, en waarom, wordt het wenselijk geacht dat het Europees parlement middels een resolutie instemmingsrecht heeft voor zowel het uittredingsakkoord als de overgangs- en nieuwe akkoorden met het VK?

Transparantie

Het lijkt de leden van de VVD-fractie verstandig dat we binnen de Tweede Kamer en met de Minister afspraken maken over de vraag waarover en wanneer we in beslotenheid spreken over de Brexit.

De leden van de CDA-fractie merken op dat er nog steeds geen portal is voor de stukken en dat de Kamer al meerdere keren daarom gevraagd heeft. Is er nu een delegates portal voor Nederlandse bewindspersonen en ambtenaren, zo vragen de leden van de CDA fractie. En wanneer zijn de stukken op deze portal eindelijk beschikbaar voor de nationale parlementen.

In de geannoteerde agenda is te lezen dat er een Raadswerkgroep Brexit zal worden opgericht. De leden van de CDA fractie vragen de Minister wie hier namens Nederland in plaats zal nemen. Tevens vragen de leden van de CA fractie hoe de Minister de Kamer zal gaan informeren over de werkzaamheden van deze werkgroep, en ten slotte kan de Kamer de voorzitter van deze werkgroep uitnodigen zodra bekend is wie dat is.

De leden van de SP-fractie constateren dat vele stukken, waaronder ook de geannoteerde agenda voor de bijeenkomst van het Comité van permanente vertegenwoordigers van de EU-lidstaten (Coreper) in het kader van de artikel 50 VEU bespreking van 17 mei aanstaande, de herziene versie van de gedetailleerde onderhandelingsrichtsnoeren en de herziene versie van het Raadssecretariaat over de principes met betrekking tot transparantie in het onderhandelingsproces over uittreding van het VK, allemaal ter vertrouwelijke inzage zijn gelegd bij het Centraal Informatiepunt van de Kamer. Daarmee zijn deze stukken vertrouwelijk en Kamerleden die deze stukken vertrouwelijk hebben ingezien mogen daar niet uit citeren of direct naar verwijzen. Bovendien kan de Minister, vanwege de vertrouwelijkheid van de stukken, niet of slechts zeer algemeen reageren op de inhoud van de stukken en de vragen die de Kamerleden daarover hebben. Kan de regering aangeven waarom deze stukken slechts ter vertrouwelijke inzage beschikbaar zijn gesteld voor de leden? Hoe legitimeert de aard van deze stukken exclusief vertrouwelijke inzage?

De leden van de SP-fractie vragen de regering hoe dergelijke overleggen in de toekomst voor zich ziet? Welke mogelijkheid ziet zij om debatten over de Brexit-onderhandelingen zo vorm te geven dat er inhoudelijk debat gevoerd kan worden over de onderhandelingen en de bijbehorende stukken? Welke opties ziet de regering om dit soort overleggen plaats te laten vinden op een manier die de Tweede Kamer in staat stelt haar kerntaak, namelijk het controleren van de regering, uit te voeren met het oog op het advies van de parlementair advocaat inzake transparantie?

Eén van de vertrouwelijke stukken betreft een document van het Raadssecretariaat over de transparantieprincipes tijdens de Brexit-onderhandelingen. In dit document staat dat openbaarheid het uitgangspunt vormt van het Raadssecretariaat, aldus de geannoteerde agenda. Erkent de regering dat deze situatie tegelijkertijd ironisch, maar ook onhoudbaar is? De inzet van het kabinet is om de onderhandelingen zo transparant mogelijk te laten verlopen, zo lezen de leden van de SP-fractie in de geannoteerde agenda. Hoe is deze procedure geregeld in andere landen? Is daar sprake van meer openbaarheid van stukken, vinden daar meer besloten debatten plaats, of schriftelijke overleggen? Wat kunnen wij daarvan leren, of is deze situatie volgens de regering de best mogelijke situatie?

De leden van de 50PLUS-fractie merken op dat voor de buitenwereld het proces rond de Brexit ingewikkeld is en ook de berichtgeving in de media niet altijd bijdraagt tot een helder en evenwichtig beeld. Omdat het van het grootste belang is dat onzekerheid voor burgers en bedrijven moet worden geminimaliseerd – dat standpunt delen de aan het woord zijnde leden met het kabinet – is een gerichte communicatie richting burgers en bedrijven van groot belang.

Tot nu toe is, als het gaat om informatievoorziening, vooral aandacht gegeven aan het informeren van de Kamer door het kabinet. De wijze waarop dat gebeurt krijgt de waardering van deze leden. De fractie van 50PLUS vraagt zich echter af of het niet gewenst is dat er ook een informatieproces richting de Nederlandse bevolking wordt opgezet. De

vraag aan het kabinet is of het deze mening deelt en of het kabinet bereid is een informatiecampagne over Brexit op te zetten. Dit als bijdrage aan het minimaliseren van de onzekerheid voor burgers en bedrijven.

Toekomst EU

De leden van de PVV-fractie hebben nog enkele vragen over de uitspraak van het Europees Hof van Justitie (Opinion 2/15) Hoe interpreteert het kabinet de uitspraak van het Europees Hof van Justitie? Betekent deze uitspraak volgens het kabinet dat het sluiten van handelsverdragen geen exclusieve bevoegdheid van de Europese Unie is? Wat heeft deze uitspraak voor gevolgen voor het sluiten van het toekomstige handelsverdrag met het Verenigd Koninkrijk en voor verdragen als CETA en TTIP?

De leden van de CDA fractie zijn van mening dat de Brexit moet worden aangegrepen om Europa als geheel te veranderen. Dat moet verder gaan dan alleen in de relatie tussen EU en VK. De leden van de CDA fractie vragen de Minister welke mogelijkheden hij daarvoor ziet. Zo lijkt de machtswisseling in Frankrijk mogelijkheden te scheppen om controversiële thema's in Europa aan te pakken. De leden van de CDA fractie vragen de Minister aan te geven welke thema's, verordeningen en richtlijnen en mogelijke institutionele veranderingen ziet als gevolg van de verschuivende panelen door de Brexit onderhandelingen. De leden van de CDA fractie vragen de Minister of hij bereid is een dergelijke bredere discussie parallel aan de Brexit onderhandelingen wil gaan initiëren in Europa.

De leden van de SGP-fractie hechten eraan te benadrukken dat het signaal van de Brexit serieus genomen moet worden. Ook in veel ander EU-lidstaten klinkt het geluid om al te vergaande Europese integratie een halt toe te roepen. In dat licht benadrukken deze leden, tot slot, dat een verkleining van het EU-budget redelijk én noodzakelijk is met het oog op het afkalvende draagvlak voor de EU bij veel burgers. Beamt de regering dit, en wat is of wordt de concrete inzet om dit daadwerkelijk gedaan te krijgen? Bovendien vinden de leden van de SGP-fractie dat het Europese Hof van Justitie moet stoppen met het overdragen van bevoegdheden aan de Unie ten koste van de soevereiniteit van de lidstaten. Is de Minister bereid om ook dit signaal over te brengen aan zijn Europese collega's tijdens de Raad Algemene Zaken d.d. 22 mei?

Voorts zijn de leden van de D66-fractie van mening dat de Brexit moet worden aangegrepen om het Meerjarig Financieel Kader grondig te hervormen. Deze leden lezen dat het kabinet erop inzet een financiële regeling te treffen met het VK die moet voorkomen dat de Nederlandse bijdrage aan de begroting stijgt. Die inzet delen de genoemde leden, maar zij vragen aan de Minister hoe er voor gezorgd gaat worden dat de Europese begroting nu echt grondig hervormd gaat worden. Is de inzet nu alleen dat Nederland niet meer gaat betalen of wordt er nu echt werk gemaakt van een begroting die gaat over de uitdaging van de toekomst in plaats van de economie van het verleden?

Voorts verwijzen de leden van de D66-fractie naar hetgeen gewisseld is tijdens het debat over de uitkomsten van de Europese top op 9 mei j.l.

II. Reactie van de Minister van Buitenlandse Zaken